

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kotouttamisen sopimukset ja kuntakorvaukset

(Laki kotoutumisen edistämisestä 1386/2010)

Keski-Suomen ELY-keskus, Sari Jokinen, 12.1.2016

Turvapaikanhakijat ja kiintiöpakolaiset (Laki kotoutumisen edistämisestä, soveltamisala, 2 §)

Turvapaikanhakijat

- Turvapaikanhakija tulee maahan ja hakee turvapaikkaa. Hakemuksen käsittelyn aikana asuu vastaanottokeskuksessa.
- Kun turvapaikanhakija saa myönteisen oleskeluluvan, henkilö muuttaa valitsemaansa kuntaan joko itsenäisesti tai niin, että kunta ja ELY-keskus neuvottelevat henkilön kuntaan osoittamisesta (esim. alaikäiset ilman huoltajaa tulleet).

Kiintiöpakolaiset

- Suomi tekee yhteistyötä YK:n / UNHCR:n kanssa.
- Eduskunta päättää vuosittain kiintiöpakolaisten vastaanotosta.
- Suomeen vastaanotettu 750-1050 kiintiöpakolaista / vuosi.
- Ministerityöryhmä päättää, mistä maista kiintiöpakolaisia Suomeen vastaanotetaan.

Lisäksi sovelletaan kotoutumislain 45-49 §:n säännöksiä perheenyhdistämisestä.

Kuntapaikkatarve 2016 (Työ- ja elinkeinoministeriön laatima laskennallinen arvio)

ELY

VOK-paik. 35 % (arvio 11/2015)

UUSIMAA	8 054	2 819
HÄME	2084	729
KAAAKKOIS-SUOMI	1 638	573
VARSINAIS-SUOMI	1 343	470
SATAKUNTA	717	251
PIRKANMAA	2 255	789
KESKI-SUOMI	1 893	663
POHJANMAA	2 041	714
ETELÄ-POHJ.	755	264
POHJOIS-SAVO	815	285
ETELÄ-SAVO	410	144
POHJOIS-KARJALA	602	211
POHJOIS-POHJAN.	2 534	887
KAINUU	545	191
LAPPI	2 549	892
Yhteensä	28 235	9 882

Vastaanottokeskuspaikkakunnat Keski-Suomessa (tilanne 7.1.2016, Maahanmuuttoviraston koonti)

- Joutsa: 151 paikkaa, SPR
- Jyväskylä: 480 paikkaa, SPR + noin 70 alaikäispaikkaa (SOS-Lapsikylä säätiö, Jyväskylän Seudun Tukikodit ry, Alkio-opisto)
- Saarijärvi: 280 paikkaa, SPR
- Äänekoski: 85 paikkaa, (Ankkuri Lastensuojelupalvelut)
- Petäjävesi: 91 paikkaa, SPR
- Kyyjärvi: 39 paikkaa, SPR
- Keuruu: 522 paikkaa, varuskunta + tukiasumisyksikkö 32 paikkaa, SPR
- Jämsä: 168 paikkaa (Pihlajalinna oy)
- Viitasaari: 96 paikkaa, SPR
- Kivijärvi:
- Hätmajoitusyksikkö: Keuruu 91 paikkaa (Seurakunta)
- Yhteensä noin 2105 paikkaa

Kuntapaikkasopimuksen laatiminen (Laki kotoutumisen edistämisestä, kuntaan osoittaminen 41-43 §)

- Keski-Suomen ELY-keskus lähettää vielä tammikuussa 2016 Keski-Suomen alueen kuntiin kirjeen, jossa kuntia pyydetään päättämään kuntapaikoista.
- Kunta (yleensä valtuusto) tekee päätöksen kuntapaikkojen tarjoamisesta turvapaikanhakijoille tai kiintiöpakolaisille.
- Kunta ja ELY-keskus laativat sopimuksen kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä. Sopimus on monivuotinen ja tarkistetaan vuosittain. Kuntakorvausten maksaminen edellyttää sopimusta.
- Kunnan tehtävänä on laatia kotouttamisohjelma, joka sisältää suunnitelman, miten palvelut toteutetaan maahanmuuttajille ja jossa on tietoa kotouttamisen yhteensovittamisesta eri viranomaisten kesken. Kotouttamisohjelma tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. (Laki kotoutumisen edistämisestä, Kunnan kotouttamisohjelma 32 §)
- Ennen kuin pakolaisia muuttaa kuntaan, on sovittava viranomaisten vastuista ja tehtävistä (TE-toimisto, kela, vero, maistraatti). TE-toimisto järjestää kotoutumiskoulutuksen (suomen kielen kurssit).

Vastaanoton kustannusten korvaaminen kunnalle (Laki kotoutumisen edistämisestä, Kustannusten korvaaminen 41-50 §)

1) Laskennalliset korvaukset

- Alle 7-vuotias henkilö: 6 845 €/ vuosi kolmen vuoden ajan ensimmäisestä kotikuntamerkinnästä. (Kiintiöpakolaiset: neljä vuotta).
- Yli 7-vuotias henkilö: 2 300 €/ vuosi kolmen vuoden ajan ensimmäisestä kotikuntamerkinnästä. (Kiintiöpakolaiset: neljä vuotta).
- Lisäksi korvataan toimeentulotuen kustannuksia kolmen vuoden ajalta ensimmäisestä kotikuntamerkinnästä.
- Korvauksia ei makseta, jos henkilö on saanut suomen kansalaisuuden.

Vastaanoton kustannusten korvaaminen kunnalle (Laki kotoutumisen edistämisestä, Kustannusten korvaaminen 41-50 §)

2) Erityiskustannusten korvaaminen

- Tulkkipalveluiden käytön kustannukset, kustannusten korvaamiselle ei ole määräaikaa.
- Alaikäisenä ilman huoltajaa Suomeen saapuneen henkilön vastaanoton kustannukset siihen asti kun lapsi täyttää 18 vuotta + jälkihuollon kustannuksia.
- Vamman tai sairauden edellyttämän pitkäaikaisen sosiaali- ja terveydenhuollon aiheuttamat huomattavat kustannukset 10 vuoden ajalta. Huomattava kustannus on 2 300 €/ 1. vuosi. Kriteerinä on, että vamma tai sairaus on syntynyt ennen pakolaisen maahantuloa.
- Lisäksi korvataan lyhytaikainen, mutta kallis sairaalahoito ja sosiaalihuollon erityiskustannuksia kuten esim. perhetyötä pakolaisperheen tarpeen mukaan.

Vastaanoton kustannusten korvaaminen (Laki kotoutumisen edistämisestä, Perheryhmäkoti ja muu asuinyksikkö, 28 §)

Kunta voi perustaa lapsille ja nuorille tarkoitetun perheryhmäkodin tai muun asuinyksikön. Kunta sopii elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa perheryhmäkodin tai muun asuinyksikön perustamisesta, lasten ja nuorten sijoittamisesta näihin yksiköihin kotoutumista edistävien palvelujen järjestämisestä sekä toimenpiteiden aiheutuneiden kustannusten korvaamista.

Perheryhmäkodin tai muun asuinyksikön toimitiloista ja kasvuoloista, yhdessä hoidettavien lasten ja nuorten määrästä ja henkilöstöstä on voimassa, mitä lastensuojelulain 58-60 §:ssä säädetään.

Työ- ja elinkeinoministeriö on yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa laatimassa ohjeistusta.

LISÄKSI:

- Maahanmuuttajina kuntiin muuttaneista maksetaan valtionosuusjärjestelmän mukaisia korvauksia.
- Jos kunta ei ole aikaisemmin vastaanottanut pakolaisia, maksaa TEM **SYLVIA2-hankerahoituksen** puitteissa lisäkorvauksia.
- Lisäksi kannattaa huomioida sisäministeriön hankerahoitukset pakolaisten vastaanoton palveluiden kehittämiseksi (**AMIF-rahoitus**, sisäministeriö).
- Keski-Suomen ELY-keskuksen alueellinen ESR- hankehaku on käynnissä 21.12.2015-1.3.2016 välisen ajan, jossa yhtenä teemana on maahanmuuttajien kotoutumisen tukeminen.
- Lisätietoa: www.kotouttaminen.fi (TEM, Kotouttamisen osaamiskeskus)
- Seminaarin materiaalit löytyvät www.ely-keskus.fi/keski-suomi kohdasta Muuta ajankohtaista!